

Pressmeddelande

Etanolen minskar inte koldioxidutsläppen!

Många länder har omfattande och kostsamma program för att ersätta fossila drivmedel med biobaserad etanol. Syftet är att minska koldioxidutsläppen från transporter. Ny forskning visar dock att effekterna inte blir de förväntade. Etanolsatsningarna ökar de globala utsläppen istället för att minska dem, åtminstone på rimligt lång sikt. Detta visas i en rapport som Expertgruppen för miljöstudier i dag överlämnar till Finansdepartementet – Etanolens koldioxideffekt - en översikt av forskningsläget. Rapporten är författad av professor Sören Wibe, vid Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå. På basis av nya forskningsrön beräknas det svenska etanolprogrammet sedan år 2000 ha ökat koldioxidutsläppen med omkring 20 miljoner ton jämfört med om motsvarande transportarbete utförts med bensin.

Många länder har betydande stödprogram för att öka användningen av etanol. I Sverige är etanolen befriad från energiskatt och koldioxidskatt. Vidare har etanoldrivna fordon givits miljöbilspremier, nedsättning av fordonsskatten, befrielse av trängselskatt och fri parkering. Genom att ersätta fossila drivmedel med biobaserad etanol ska växthusgasutsläppen minska, är det tänkt. Senare tids forskning visar dock på att effekterna inte blir de förväntade. Etanolprogrammen leder i stället till ökade globala utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser, åtminstone de närmsta 50-60 åren.

Etanolprogrammets oväntade effekter på koldioxidutsläppen går *via* komplicerade händelseförlopp på bl.a. energi- och drivmedelsmarknaderna samt marknaderna för livsmedel och jordbruksmark. Något förenklat förklaras effekterna av tre förhållanden.

För det första innebär den subventionerade infasningen av etanol lägre drivmedelspriser, något som leder till mer transporter än annars. För det andra är tillverkningen av etanol mer energiintensiv än framställningen av bensin. Den mest betydelsefulla effekten kommer dock genom etanolprogrammets påverkan på markanvändningen. När jordbruksmark tas i anspråk för att odla etanolgrödor så minskar utbudet av livsmedel eller djurfoder på världsmarknaden. Härigenom höjs världsmarknadspriserna på dessa produkter, vilket leder till uppodling av ny mark någon annanstans i världen. I slutändan leder etanolprogrammen alltså till att skog eller orörda gräsmarker tas i anspråk för att odla grödor för framställning av etanol, livsmedel eller djurfoder. Denna nyodling frigör stora mängder koldioxid till atmosfären. Denna effekt uppträder oavsett var någonstans man anlägger odlingen av etanolgrödor, även om dess storlek kan variera beroende på lokaliseringen.

Markanvändningseffekten är av engångskaraktär, men den innebär att etanolen har en ”koldioxidskuld” som tar lång tid att betala av, uppemot 50-60 år. Först därefter kan etanolsatsningarna minska de globala växthusgasutsläppen.

Senare tids forskning visar alltså visat att industriländernas kostsamma etanolprogram ökar de globala växthusgasutsläppen i stället för att minska dem, åtminstone på rimligt lång sikt. Det svenska etanolprogrammet beräknas sedan år 2000 ha ökat koldioxidutsläppen med omkring 20 miljoner ton, jämfört med om samma transportarbete utförts med bensin.

En avveckling av Sveriges och EUs etanolprogram kan således väntas minska, och inte öka, de globala koldioxidutsläppen, åtminstone på 30-60 års sikt. Vidare kan det ha en dämpande effekt på de internationella livsmedelspriserna, vilket skulle vara gynnsamt för världens fattigare länder.

Rapporten går att ladda ned från Expertgruppen för miljöstudiers hemsida:
www.ems.expertgrupp.se

Kontakt:

Sören Wibe, SLU Umeå
070-511 93 90

Björn Carlén
Expertgruppen för miljöstudier
08-405 28 93